

...

A Kúria

végzése

Az ügy száma:

Kvk.V.39.187/2024/2.

A tanács tagjai:

Dr. Darák Péter a tanács elnöke

Ságiné dr. Márkus Anett előadó bíró

Dr. Márton Gizella bíró

A kérelmező:

Sifter László Péter

(cím1)

A kérelmező jogi képviselője:

Gyöngyi István Ügyvédi Iroda

(eljáró ügyvéd: dr. Gyöngyi István,

(cím2.)

Az ügy tárgya:
felülvizsgálata

választási ügyben hozott határozat bírósági

A felülvizsgálni kért határozat:
Választási Bizottság

Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Területi

152/2024. (VI. 19.) határozata

Rendelkező rész

A Kúria a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Területi Választási Bizottság 152/2024. (VI. 19.) számú határozatának bírósági felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, felülvizsgálati kérelemmel támadott részének a Teresztenye Helyi Választási Bizottság 18/2024. (VI. 14.) számú határozata helybenhagyásáról szóló rendelkezését megváltoztatja és a kérelmező fellebbezését érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. Ezt meghaladóan a kérelmező bírósági felülvizsgálati kérelmét érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A kérelmező az Európai Parlament tagjainak, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők - közös eljárásban, 2024. június 9. napjára kitűzött - 2024. évi általános választásán Teresztenye településen (Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye) független polgármesterjelölt és egyéni listás jelölt volt; polgármesterjelölt volt továbbá Brogli Attila, aki jelenleg is a település polgármestere.

[2] A község egy szavazókört alkot, a választópolgárok száma 2023. szeptemberében 22 fő, a szavazóköri névjegyzék összeállításakor (2024. március 13.) 26 fő, a választás napján, 2024. június 9-én 45 fő volt.

[3] A Teresztenye Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) által 2024. június 9-én kiállított, a polgármester választásáról szóló szavazóköri jegyzőkönyv (PM SZK jegyzőkönyv) 1. oldalán az „A” rovat adatai szerint a névjegyzékben lévő választópolgárok száma 45 fő, ebből szavazóként megjelent 38 fő; a „C” rovat adatai szerint Brogli Attila 36 érvényes szavazatot, a kérelmező 2 érvényes szavazatot kapott; a 2. oldalon az „E” rovatban feltüntetésre került a választás eredménye, amely szerint a választás eredményes volt, a megválasztott polgármester Brogli Attila.

[4] A jelen ügy iratai között elfekszik a kérelmező fellebbezése, amelyet a HVB 16/2024. (VI. 10.) számú, a választás eredményének megállapításáról szóló határozatával szemben terjesztett elő. A fellebbezés folytán eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) a 129/2024. (VI. 14.) számú határozatával a kérelmező fellebbezését érdemi vizsgálat nélkül elutasította a Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontja alapján, megállapítva többek között, hogy a kérelmező tévesen jelölte meg a fellebbezés jogalapját, mert nem a választás eredménye elleni, Ve. 241. § (2) bekezdés a)-b) pontjára hivatkozott.

[5] Nem áll rendelkezésre arra vonatkozó adat, hogy a TVB 129/2024. (VI. 14.) számú határozatával szemben bírósági felülvizsgálati kérelmet benyújtottak-e.

A kifogás

[6] A jelen ügy alapját képező kifogást kifogástevő (a továbbiakban: kifogástevő) nyújtotta be 2024. június 11-én 23 órakor. A kifogástevő a HVB delegált tagja, és a kérelmező házastársa. A kifogástevő előadta, hogy a választás napján mint a HVB delegált tagja másodmagával kijelölésre került a személyi igazolványok és lakcímkártyák ellenőrzésére, és ezen feladata végzése során, illetve a személyes tapasztalatai alapján úgy látta, hogy a választás napját megelőző hetekben, napokban a településen létesített állandó lakóhellyel rendelkező személyek érkeztek szavazni, megtartva a tényleges tartózkodási helyük szerinti lakcímüket. Így a település elkövetkező 5 évről olyan személyek döntöttek, akik eddig sem éltek ott és ezután sem fognak ott élni. Bemutatta, hogy 2023. szeptemberében a választásra jogosultak száma 22 fő volt, és ez alapján hozta meg a Perkupai Helyi Választási Iroda vezetője a csatolt 7/2023. (X.30.) határozatát, majd a névjegyzék összeállításakor ez a szám 26 fő volt, így 2023. szeptemberéhez képest 100%-kal, a névjegyzék összeállításának időpontjához képest 75%-kal nőtt a választópolgárok száma a választás napáig. Tényként hivatkozott arra, hogy a 24 újonnan bejelentett állandó lakos a jelenleg is polgármester Brogli Attila családi, rokon és baráti köréből került Teresztenyére. A házastársának, Sifter László polgármesterjelöltnek (a jelen nemperes eljárásban a kérelmező) ezáltal esélye sem volt, hogy a polgármester választásban egyenlő eséllyel vegyen részt, az újonnan bejelentett lakosok őt megismerjék, vagy a kérelmező megismertethesse velük magát, a programját. A jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe ütközik, ha a választópolgárok száma ilyen nagy mértékben megnövekedik a szavazás előtt, egyoldalúan a másik induló hátrányára, ellehetetlenítésére.

[7] Jogszabálysértésként a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés b), c), és e) pontja szerinti alapelveket, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) 5. § (2) bekezdését jelölte meg. Hivatkozott a 3063/2022. (II. 25.) AB határozatra, a 3086/2016. (IV. 26.) AB határozatra és a 11/1992. (III. 5.) AB határozatra. Kiemelte, hogy az Nytv. kiüresítette a lakcím fogalmát, elvette az a minőséget, amelyet a 3086/2016. (IV. 26.) AB határozat – már az Alaptörvény hatálya alatt – rögzített: „Az állandó lakóhellyel rendelkező választópolgár esetében a kapcsolat közvetlenebb és erősebb, ami az életvitelszerű huzamosabb tartózkodásból következik (ezt fejezi ki az állandó lakóhely létesítése és fenntartása). Az állandó lakóhely a közügyekben való részvétel tekintetében is egy intenzívebb kapcsolatot jelent az állammal, annak választójogi rendszerével, illetve az erre vonatkozó szabályozással.” Idézte többek között a 3063/2022. (II. 25.) AB határozat [39] bekezdéséből a következőket: „Az, hogy az indítványozók álláspontja szerint az állandó lakóhely fogalmának megváltozott definíciója miatt a választásokon vagy a helyi népszavazáson a politikai közösség részét nem képező állampolgárok is beleszólhatnak a politikai közösség ügyeibe olyan, az indítvány alapján tényekkel nem igazolt joggal való visszaélést feltételez, amely egyrészt nem alkotmányossági kérdés (...)”. Csatolta a Perkupai Helyi Választási Iroda vezetője 7/2023. (X.30.) határozatát, képernyőfotót a Választás 2024 honlapról a választópolgárok száma növekedésének alátámasztására, újságcikket a feltűnő

lakosságszám növekedésről és excell táblázatot a 2023 szeptembere óta bekövetkezett lakosságszám növekedés bemutatására.

A Helyi Választási Bizottság határozata

[8] A HVB a 18/2024. (VI. 14.) számú - 5 igen, 2 nem szavazattal, a kifogástevő részvételével meghozott - határozatával (a továbbiakban: HVB határozata) kifogástevő kifogását érdemi vizsgálat nélkül elutasította, rendelkező részében feltüntetve, hogy a határozattal szemben fellebbezésnek nincs helye, mert a kifogástevő a HVB tagja.

[9] Indokolásában megállapította, hogy a kifogásban megjelölt állandó lakóhely létesítés mint a kifogástevő szerint választási alapelvek megsértését előidő körülmény, okának és miértjének vizsgálata nem tartozik a választási bizottság hatáskörébe, ezért a HVB a Ve. 215. § d) pontja alapján a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

A fellebbezések

[10] A HVB határozatával szemben a kérelmező 2024. június 17-én 12:41 órakor, a kifogástevő 2024. június 17-én 14:20 órakor fellebbezéseket terjesztettek elő. A kérelmező a fellebbezésében kérte, hogy a TVB a kifogásban foglaltak érdemi vizsgálatát végezze el.

[11] A kérelmező az érintettségét arra alapította, hogy a HVB határozata rá közvetlenül kihat, mert Teresztenye településen indult polgármesterjelöltként és képviselőjelöltként is, és a kifogás a választási alapelvek megsértését állította, amely sérelmek rá nézve közvetlen joghátrányt okoztak. Álláspontja szerint jogosult volt fellebbezést előterjeszteni.

[12] A fellebbezés érdemében megismételte a kifogásban foglaltakat, és kifejtette, hogy a választási alapelvek megsértésének vizsgálata a HVB hatáskörébe tartozik. Jogszabálysértésként a Ve. 2. § (1) bekezdés b), c), és e) pontja szerinti alapelveket, az Nytv. 5. § (2) bekezdését jelölte meg, a fellebbezés jogalapjaként a Ve. 223. § (3) bekezdés a)-b) pontját, és csatolta a választópolgárok száma növekedésének alátámasztására szolgáló dokumentumokat.

[13] A kifogástevő a HVB határozatával szembeni fellebbezésében szintén azt kérte, hogy a TVB a kifogásban foglaltak érdemi vizsgálatát végezze el. A fellebbezésének tartalma lényegében megegyezett a kérelmező fellebbezésében foglaltakkal.

A Területi Választási Bizottság másodfokú határozata

[14] A TVB a 152/2024. (VI. 19.) számú határozatával a kifogástevő fellebbezését érdemi vizsgálat nélkül elutasította, a kérelmező által támadott HVB határozatnak a rendelkező részét megváltoztatta a fellebbezési jog biztosítására vonatkozó záradék feltüntetésével, és a HVB határozatát a megváltoztatással nem érintett részében helybenhagyta.

[15] Indokolásában elsőként megállapította, hogy a kifogástevő a fellebbezés benyújtására nem volt jogosult a Ve. 45/A. § (2) bekezdése szerint, mert a HVB megbízott tagjaként a döntéshozatalban részt vett, emiatt a fellebbezésének érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról döntött. Ugyanakkor a fellebbezési jogról történt téves tájékoztatás miatt a HVB határozata rendelkező részének megváltoztatását indokoltnak tartotta.

[16] A kérelmező fellebbezésének érdemi vizsgálatát elvégezve a TVB megállapította, hogy a kifogásban a lakosságszám, ebből eredően a választópolgárszám emelkedéséről, ennek a kérelmezőnek a választáson való szereplése esélyére való vélelmezett hatásáról szóltak, a kifogás konkrét kérelmet a HVB részére nem fogalmazott meg. A HVB a kifogás tartalmából helyesen állapította meg, hogy az abban foglaltak vizsgálata, annak elbírálása nem tartozik egyik választási bizottság hatáskörébe sem. Mindezek miatt a HVB a kifogást a megfelelő jogszabályhely, a Ve. 215. § d) pontja alapján utasította el érdemi vizsgálat nélkül.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem

[17] A kérelmező a másodfokú választási határozattal szemben – jogi képviselője útján – törvényes határidőben bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben kérte a TVB határozatának részbeni megváltoztatását, azzal, hogy a Kúria a kifogásban foglaltaknak adjon helyt, a jogsértés tényét állapítsa meg abban a körben, hogy a választási eljárás során a Ve. 2. § (1) bekezdés b), c) és e) pontjában foglalt alapelvek sérültek. Ez utóbbi miatt kérte a polgármester-választásra vonatkozó eredmény megsemmisítését és a szavazás megismétlésének elrendelését. Kérte továbbá a Kúriától, hogy a választójog egyenlőségének érvényre juttatása érdekében az egyéni választókerület területi beosztását változtassa meg.

[18] Érintettségére a polgármesterjelöltként és képviselőjelöltként való indulása okán hivatkozott azzal, hogy rá a határozatok közvetlenül kihatnak, és joghátrányt szenvedett el azáltal, hogy a választási alapelvek megsértését egyik választási bizottság sem vizsgálta meg.

[19] Felülvizsgálati kérelmének I. pontjában részben megismételte, részben kiegészítette a fellebbezésében kifejtett korábbi előadását: a Ve. 208. §-ára hivatkozással rögzítette, hogy annak ellenére, hogy a választási alapelvek sérelmét vizsgálhatja a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottság, a HVB és a TVB is a hatáskör e hiányát állapította meg, mert félreértelmezve a kifogásban és a fellebbezésben foglaltakat, arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a lakcím létesítés okának és miértjének vizsgálata nem tartozik a hatáskörükbe. Holott a jogorvoslati kérelmek annak vizsgálatára irányultak, hogy a

településen a választópolgárok száma nagyarányú, 110%-os növekedést mutatott 2023. szeptembere óta, illetve 78%-os növekedést a szavazóköri névjegyzék előállításától és, hogy ez számára, mint polgármesterjelölt számára azt jelentette, hogy a matematikai esélye sem volt meg a nyeresre onnantól kezdve, hogy hirtelen és egyoldalúan több mint a duplájára nőtt a választópolgárok/támogató szavazók száma a másik jelölt oldalán. Matematikailag a számára maximálisan elérhető 16 szavazattal sem lett volna esélye nyerni a kívülről bejelentkezett és Brogli Attila jelenlegi polgármesterre lesavazott 20 fő miatt. Megismételte a fellebbezésében írt számadatokat a választópolgárok számának növekedése tekintetében is. Ismételten idézte többek között a 3063/2022. (II. 25.) AB határozat [38] bekezdését, és azzal összefüggésben kiemelte, hogy a választójog mint politikai részvételi jog és a lakóhely fogalmának megváltozása közötti összefüggés kihatással volt tényekkel és adatokkal igazoltan egy politikai közösség életére, esélyegyenlőtlenséget okozott, és befolyásolta a választást. Az esélyegyenlőség sérelmén kívül utalt arra, hogy a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe ütközik, ha a választópolgárok száma ilyen nagy mértékben megnövekedik a szavazás előtt, egyoldalúan a másik induló hátrányára, ellehetlenítésére.

[20] Hivatkozása szerint a 3063/2022. (II. 25.) AB határozat is rögzítette a joggal való visszaélés elvi lehetőségének fennállását a lakcímadatok növekedésének függvényében, de ezt a kérdést ténylegesen vizsgálni és orvosolni csak a valós tények birtokában lehet.

[21] A bírósági felülvizsgálati kérelmének II. pontjában sérelmezte a kifogástevő kifogásával kapcsolatosan lefolytatott HVB döntéshozatali eljárást, megismételve a fellebbezésében foglaltakat.

A Kúria döntése és jogi indokai

[22] A bírósági felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint részben alaptalan, illetve részben az érdemi elbírálásra alkalmatlan. A Kúria a TVB határozatának bírósági felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, a felülvizsgálati kérelemmel támadott részét – a HVB határozata helybenhagyásáról szóló rendelkezését – vizsgálhatta a kérelemhez kötöttség elvéből fakadóan a Ve. 228.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 37.§ (1) bekezdés f) pontjára, 43.§ (1) bekezdésére, 85.§ (1) bekezdésére figyelemmel.

[23] A jelen ügyben a TVB határozatának három különböző rendelkezése volt. Az egyik a HVB határozata rendelkező részének a jogorvoslati záradék tekintetében való megváltoztatásáról rendelkezett. Ezt a kérelmező nem támadta a bírósági felülvizsgálati kérelmében, ezért azt a Kúria nem érintette. A másik rendelkezés a kifogástevő fellebbezésének érdemi vizsgálat nélküli elutasítása volt, az ezzel kapcsolatos indokokra a Kúria a [28] bekezdésben tér ki. A harmadik rendelkezés a HVB határozatának helybenhagyása volt, amelyet a TVB a kérelmező fellebbezésének vizsgálata nyomán hozott meg.

[24] Ez utóbbi rendelkezést a kérelmező támadhatta a bírósági felülvizsgálati kérelmében, e tekintetben az érintettsége a bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtására fennállt a Ve. 222. § (1) bekezdése alapján. E rendelkezés szerint a választási bizottság másodfokú határozata, továbbá a Nemzeti Választási Bizottság határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be.

[25] A Kúria ugyanakkor a bírósági felülvizsgálati kérelem fentiekre vonatkozó I. pontjának érdemi vizsgálatát nem végezhetette el a következőkre figyelemmel.

[26] A jelen ügy a kérelmező házastársa által előterjesztett kifogás benyújtásával indult és a HVB határozata a kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról rendelkezett. A Ve. a fellebbezésre jogosultak körét akként határozza meg a 221. § (1) bekezdésében, hogy az ügyben érintett személy (természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet) nyújthat be fellebbezést a választási bizottság elsőfokú határozata ellen. Miután a HVB a kifogást érdemben nem bírálta el, hanem érdemi vizsgálat nélkül elutasította e határozattal szemben érintettként kizárólag a kifogástevő léphetett volna fel annak érdekében, hogy a kifogást érdemben bírálják el. E határozat esetén a kérelmező nem tekinthető érintettnek a polgármesterjelöltkénti és képviselőjelöltkénti minősége ellenére, és amiatt sem, hogy a kifogástevő házastársa. Ezen a választási alapelvek sérelmére való hivatkozás sem változtat.

[27] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a TVB a határozata indokolásának III. részében helytállóan tüntette fel a fellebbezés formai és tartalmi követelményeit előíró Ve. rendelkezéseket, így a fellebbezés benyújtása kapcsán az érintettséget szabályozó Ve. 221. § (1) bekezdését, azonban a kérelmező esetében ennek vizsgálatát nem megfelelően végezte el. A Kúria a Kvk.III.39.360/2022/2. számú végzésének elvi tartalma szerint ugyanis a Ve. 222.§ (1) bekezdésében írt érintettség akkor állapítható meg, ha az állított jogsérelm a kérelmező saját jogaira és kötelezettségeire közvetlenül kihat. A közvetlen érintettség a kérelmező esetében nem állt fenn. A fentiek okán a TVB-nek a kérelmező érintettségének hiányát kellett volna megállapítania és a kérelmező fellebbezését érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítania a Ve. 231. § (1) bekezdés a) pontja szerint. Ennek folytán a Kúria sem vizsgálhatta érdemben a bírósági felülvizsgálati kérelem I. pontjában állított jog- és alapelvi sérelmeket, és nem dönthetett a kérelmező által kért jogkövetkezményekről sem.

[28] A bírósági felülvizsgálati kérelem II. pontjában a kérelmező a kifogástevővel (házastársával) kapcsolatos HVB döntéshozatali eljárását sérelmezte. Ezzel kapcsolatban a Kúria visszautal a Ve. 222. § (1) bekezdésére, a bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtására jogosultak körére. Megállapítható, hogy e körben a kérelmező érintettsége nem áll fenn, a bírósági felülvizsgálati kérelemmel a más személyt közvetlenül érintő döntést vagy eljárási cselekményt nem lehet megtámadni. A kérelmezőre semmilyen formában nem hatott ki közvetlenül a kifogástevővel kapcsolatos HVB döntéshozatali eljárás, ahogy a TVB határozat kifogástevő fellebbezését érdemi vizsgálat nélkül elutasító rendelkezése sem. Minderre tekintettel a Kúria e körben a kérelmező érintettségének hiányát állapította meg, ezért a bírósági felülvizsgálati kérelmének e részét - a kifogástevővel kapcsolatos HVB döntéshozatali eljárást és a TVB vonatkozó határozati rendelkezését támadó részét - érdemi vizsgálat nélkül elutasította a Ve. 231. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[29] A fentiek alapján a Kúria a TVB határozatának bírósági felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, felülvizsgálati kérelemmel támadott részének a HVB határozata helybenhagyásáról szóló rendelkezését megváltoztatta és a kérelmező fellebbezését érdemi vizsgálat nélkül elutasította a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja és a Ve. 231. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Ezt meghaladóan a kérelmező bírósági felülvizsgálati kérelmét érdemi vizsgálat nélkül elutasította a Ve. 231. § (1) bekezdés a) pontja szerint.

A döntés elvi tartalma

[30] *A kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról rendelkező határozatot a kifogástevő sérelmezheti, arra a kifogástevőtől különböző személy nem jogosult a polgármesterjelölti vagy képviselőjelölti minőségének ellenére sem, mert a Ve. 221. § (1) bekezdése szerinti érintettsége nem áll fenn.*

Záró rész

[31] A Kúria a felülvizsgálati kérelemről a Ve. 229. § (2) bekezdése alapján nemperes eljárásban döntött.

[32] A meghozott döntés tartalmára tekintettel a bírósági felülvizsgálati nemperes eljárás illetékmentes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[33] A végzés ellen a további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. június 24.

dr. Darák Péter s.k.
s.k.

Ságiné dr. Márkus Anett s.k.

dr. Márton Gizella

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

